

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 18. novembra 2008

na žiadosť Rady Európskej únie k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/19/ES o systémoch ochrany vkladov, pokiaľ ide o úroveň krytia a výplatnú lehotu

(CON/2008/70)

(2008/C 314/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 24. októbra 2008 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/19/ES systémoch ochrany vkladov, pokiaľ ide o úroveň krytia a výplatnú lehotu ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhovaná smernica“).

Právomoc ECB zaujať stanovisko k navrhovanej smernici je založená na článku 105 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. ECB má za to, že súčasná kríza finančného trhu potvrdila, že systémy ochrany vkladov sú nevyhnutným predpokladom pre zachovanie dôvery vkladateľov a následne pre zabezpečenie finančnej stability. ECB podporuje cieľ zvýšenia dôvery vkladateľov a chápe, že sa navrhovaná smernica z naliehavých dôvodov zameriava na zvýšenie úrovne krytia národných systémov ochrany vkladov (ďalej len „národné systémy“) v súlade so závermi Rady Ecofinu zo 7. októbra 2008 ⁽²⁾ o skrátení výplatnej lehoty a zrušení v súčasnosti existujúcej možnosti spolupoistenia.

1.2. ECB zároveň podporuje zámer Komisie pokračovať v konvergencii národných systémov s osobitným ohľadom na harmonizáciu mechanizmov ich financovania a predložiť o tejto záležitosti správu Európskemu parlamentu a Rade do 31. decembra 2009 ⁽³⁾. S ohľadom na dôležitosť ustanovení o financovaní národných systémov pre účinnosť siete finančnej bezpečnosti a pre zabezpečenie finančnej stability,

⁽¹⁾ KOM (2008) 661 v konečnom znení.

⁽²⁾ Pozri tlačové oznámenie z 2894. stretnutia Rady (13784/08) dostupné na internetovej stránke Rady (www.consilium.europa.eu), ako je uvedené v šiestom odseku 1 dôvodovej správy k navrhovanej smernici.

⁽³⁾ Článok 12 smernice 94/19/ES v znení článku 1 ods. 6 navrhovanej smernice; pozri body odôvodnenia 1 a 7 navrhovanej smernice.

ECB víta možnosť prispieť k budúcim činnostiam Komisie v tejto oblasti a podporuje včasné dokončenie správy Komisie. V tejto súvislosti ECB zdôrazňuje, že ustanovenia o financovaní národných systémov musia okrem iného dodržiavať zákaz menového financovania ustanovený v zmluve, a najmä zákaz umožňovať prečerpávanie účtov alebo poskytovanie iného druhu úveru v zmysle článku 101 zmluvy ⁽¹⁾ uložený národným centrálnym bankám, ktorým sa ECB konkrétnejšie zaoberala v prechádzajúcich stanoviskách k návrhom vnútroštátnych právnych predpisov ⁽²⁾ a vo svojej konvergenčnej správe ⁽³⁾.

2. Konkrétne pripomienky

2.1. Úroveň krytia záruky

ECB víta zvýšenie minimálnej čiastky garantovaných vkladov na 50 000 EUR do konca roku 2008 a jej ďalšie zvýšenie na 100 000 EUR ⁽⁴⁾, ako je uvedené v záveroch Rady zo 7. októbra 2008 ⁽⁵⁾. ECB zároveň zdôrazňuje, že akémukoľvek nárastu krytia nad 100 000 EUR by mala predchádzať úzka koordinácia na úrovni EÚ, keďže podstatné rozdiely medzi vnútroštátnymi opatreniami môžu mať kontra-produktívny účinok a narúšať jednotný trh.

2.2. Skrátenie výplatnej lehoty

ECB víta zámer významne skrátiť výplatnú lehotu chránených vkladov, a tým posilniť dôveru vkladateľov ⁽⁶⁾. V tejto súvislosti by ECB zdôraznila, že nedávna analýza na medzinárodnej úrovni preukázala, že rýchla výplata nárokov vkladateľov má kľúčový význam pre účinnú ochranu vkladov. Zároveň by sa malo k zavedeniu potrebného skrátenia výplatných lehôt pristupovať pragmaticky a zachovať tým dôveryhodnosť pohľadávok ochrany vkladov. To si vyžaduje zavedenie účinných operatívnych procesov pre overovanie pohľadávok vkladateľov a ich vyplácanie, ako aj zabezpečenie dostupnosti dostatočného financovania. Konkrétne sa žiada zavedenie takých postupov, ktoré umožnia aby vkladatelia obdržali výplatu od banky neschopnej vyplácať vklady, ktorá pôsobí vo viacerých členských štátoch rovnako účinne, ako keby banka neschopná vyplácať vklady pôsobila v jednom členskom štáte. ECB okrem toho navrhuje, aby bol plán Komisie posúdiť, či by bolo možné ďalej harmonizovať financovanie používané národnými systémami, sprevádzaný prehľadom účinnosti výplatných postupov. Okrem skrátenia výplatnej lehoty, ECB na záver navrhuje zvýšiť dôveru verejnosti v systémy ochrany vkladov zlepšením informovanosti vkladateľov o podmienkach ochrany vkladov, okrem iného aj prostredníctvom vhodného uverejenia týchto podmienok úverovými inštitúciami.

Vo Frankfurt nad Mohanom 18. novembra 2008

prezident ECB
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Vykladané v súlade s nariadením Rady (ES) č. 3603/93 z 13. decembra 1993, ktorým sa stanovujú definície na uplatňovanie zákazov uvedených v článkoch 104 a 104b ods. 1 zmluvy (Ú. v. L 332, 31.12.1993, s. 1).

⁽²⁾ Pozri odseky 11 až 14 stanoviska ECB CON/2001/32 z 11. októbra 2001 na žiadosť portugalského ministerstva financií k návrhu vykonávacieho právneho predpisu, ktorým sa mení a dopĺňa právny rámec úverových inštitúcií a finančných spoločností; odseky 11 až 13 stanoviska ECB CON/2005/50 z 1. decembra 2005 na žiadosť Národnej banky Slovenska k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení poslednej zmeny a doplnenia; odseky 2.1 až 2.3 stanoviska ECB CON/2007/26 z 27. augusta 2007 na žiadosť poľského ministra financií k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o záručnom bankovom fonde a odseky 2.2 až 2.8 stanoviska ECB CON/2008/5 zo 17. januára 2008 na žiadosť poľského ministra financií k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o záručnom bankovom fonde.

⁽³⁾ Pozri napr. Konvergenčnú správu ECB z decembra 2006, s. 30.

⁽⁴⁾ Článok 7 ods. 1 smernice 94/19/ES, v znení zmien a doplnení uvedených v článku 1 ods. 3 písm. a) navrhovanej smernice a doplnení uvedených v prvom a druhom pododseku článku 2 ods. 1 navrhovanej smernice, ktorý stanovuje retroaktívne uplatnenie zvýšenej úrovne krytia od 15. októbra 2008; pozri bod 3 odôvodnenia navrhovanej smernice a bod 5.3 dôvodovej správy k navrhovanej smernici.

⁽⁵⁾ Rada súhlasila s tým, že „všetky členské štáty by mali na počiatočné obdobie aspoň jedného roka poskytnúť ochranu vkladov fyzických osôb vo výške najmenej 50 000 EUR pre fyzické osoby“, pričom uznala, „že mnoho členských štátov sa rozhodlo zvýšiť svoju minimálnu chránenú čiastku na 100 000 EUR“.

⁽⁶⁾ Článok 1 ods. 3 smernice 94/19/ES v znení článku 1 ods. 1 navrhovanej smernice a článku 10 ods. 1 a 2 smernice 94/19/ES v znení článku 1 ods. 5 navrhovanej smernice; pozri bod 5 odôvodnenia navrhovanej smernice a bod 5.1 dôvodovej správy k navrhovanej smernici.